

TABORIŠČNIK

Štev 6., Leto II.

SPITAL NA DRAVI

Sreda 8. januarja 1947.

BYRNES ODSTOPIL

NJEGOV NASLEDNIK: GENERAL MARSHAL

WASHINGTON. Opolnoči po srednjeevropskem času so v Washingtonu objavili, da je državni tajnik za zunanje zadeve James Byrnes podal ostavko na svoj položaj. Predsednik Truman je ostavko sprejel in imenoval za njegovega naslednika bivšega šefa ameriškega generalnega štaba za časa vojne generala Georgea Marshalla.

Byrnes je po prvih poročilih odstopil iz zaravstvenih razlogov. Zdravniki so mu že aprila meseca lanskega leta svetovali, da se radi rahlega zdravja umakne iz političnega življenja. Tedaj je Byrnes pisмено sporočil predsedniku Trumanu svoj odstop. Truman pa takrat ostavke ni sprejel. Dne 19. decembra je Byrnes ponovno pisмено zaprosil Trumana, da sprejme njegovo ostavko. V pismu pravi, da so mirovne pogodbe s satelitskimi državami docela izdelane. 10. marca je začetek moskovske konference. Zato odstopa sedaj, da bo dana novemu zunanjemu ministru prilika, da se dobro pripravi na to važno zasedanje. Truman je Byrnesu pisмено odgovoril, da sprejema njegovo ostavko. Obenem se mu je v imenu ameriškega ljudstva zahvalil za veliko delo, ki ga je izvršil. Byrnesov odstop ne pomeni spremembe ameriške zunanje politike. Byrnes je bil imenovan za zunanjega ministra dne 2. junija 1945, ko je odstopil tedanji zunanji minister Stettinius.

Novi zunanji minister general George Marshall je star 67 let. Leta 1939. je bil postavljen za šefa ameriškega generalnega štaba. Na tem položaju je bil ves čas vojne. Po vojni je odstopil, nakar ga je Truman postavil na diplomatsko mesto, poslal ga je kot svojega osebnega odposlanca na Kitajsko, da posreduje med komunisti in Čang-kajsekom. Pred dnevi je bil odpoklican s tega mesta. Trenutno je na poti v Združene države. General Marshall ni novinec v diplomatski službi. Spremljal je pokojnega predsednika Roosevelta za časa vojne na važnejše konference. Bil je navzoč, ko sta Roosevelt in Churchill podpisala Atlantsko karto. Udeležil se je usodnih konferenc v Casablanki, Quebecu, Kairu in na Jalti. Kot zastopnik ZD je bil tudi na Potsdamski konferenci.

NOVA NOTA ZD RADI VOLITEV NA POLJSKEM

WASHINGTON. Tik predno je bila sprejeta njegova ostavka, je James Byrnes na tiskovni konferenci objavil, da so Združene države izročile veleposlanikoma Sovjetske zveze in Velike Britanije noto o bližnjih volitvah na Poljskem. V noti ugotavljajo Združene države, da po došlih poročilih sedanja provizorna poljska vlada izveja hud pritisk na vse politične skupine, ki za predstoječe volitve niso pristale na skupno vladno listo. Nota poziva Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo, da skupno z Združenimi državami podvzamejo vse korake, da bodo volitve na Poljskem svobodne in demokratične.

NOVO STRALJOTNO OROŽJE

Washington /INS/. Ameriški generalmajor Alden H. Waitt je pred kratkim sporočil javnosti, da je kemični oddenek ameriškega vojnega ministrstva pod njegovim vodstvom iznašel tako močan strup, da bo že samo ena unča tega strupa lahko umorila 180 milijonov ljudi.

Waitt je dejal, da je po njegovi sodbi to orožje tako hudo kakor bomba in da morebiti celo prekaša. S tem orožjem bo dožela, ki bo tako orožje imela, svojo voljo brezpogojno lahko vsilila drugim.

Dalje je ta ameriški general rekel, da bo to orožje treba brezpogojno skrivati, ker bi ga tudi majhen narod lahko poceni izdeloval. Izdelovanje je tako preprosto, da zanj ni treba posebnih priprav in je zato lahko skrivaj ga izdelovati.

VARČUJTE Z DRVMI!

Že zadnjič je gospod direktor Jarvie pozval vse taboriščnike, naj varčujejo z drvmi. Njegov poziv moramo z vso resnostjo ponoviti, da ne nastane katastrofa, ki bi se ji ob primerni disciplini kaj lahko izognili. Nihče ni mogel naprej vedeti, da se bo špitalsko taborišče prav za te najhujše zinske mesece skoro podvojilo. Zato je pripravljena zaloga drv, ki bi bila v vsem obsegu zadoščala za staro špitalsko taborišče, postala prepičla za podvojeno število prebivalstva. Uprava bo vse storila, da bo taborišče dobilo še novih zalog, vendar mora prebivalstvo samo tudi sodelovati, ker vsega primanjkljaja ne bo mogoče dobiti od zunaj. Zato varčujmo z drvmi!

MOSKVA ZOPER ANGLOAMERIŠKO OBOROŽEVANJE.

Moskovska "Pravda" od 6. januarja ostro nastopa zoper dogovor, ki sta ga sklenili Anglija in Amerika glede enotne oborožitve. Članek naglašja, da je bila Organizacija Združenih narodov zato ustanovljena, da bi varovala mir. Saj kako vojne nevarnosti res nikjer ni. Nato "Pravda" omenja predlog sovj. zunanjega ministra Molotova na glavnem zasedanju UNO, kjer je predložil svoj predlog glede razorožitve, ter pravi: "Pod takimi pogoji je vsakršno sklopanje vojaških dogovorov ali zvez zunaj UNO dejstvo, ki mora vzbuditi upravičeno začudenje in nezaupanje."

D R O B N E N O V I C E.

ZARADI POLJSKIH VOLITEV sta Amerika in Anglija poslali poljski vladi, kateri očitata, da je prelomila besedo, da bo izvedla svobodne volitve.

10.000 MOŽ GVERILCEV je spet upadlo v grško Tesalijo. Prišli so s hribov ob belgarski meji, da se v Tesaliji založe z živežem, ki so ga pobrali kmetom.

MARŠAL PETAIN, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo na samotnem otoku, zdaj umira. Mori ga naduha.

104 OPOZICIJSKE KANDIDATE je zaprla poljska vlada.

VSE SREDNJE ŠOLE NA KOROŠKEM bodo zaradi pomanjkanja kuriva do nadaljnjega zaprte.

MRAZA je bilo v ponedeljek zjutraj v Linzu 24 stopinj, v Gradcu 16, v Celovcu 22, v Innsbrucku 23 stopinj.

O PAPEŽEVEM BOŽIČNEM GOVORU

S papeževim božičnim govorom se svetovno časopisje, zlasti francosko mnogo peča. Za danes naj navedemo, kaj o tem govoru piše pariški list "Le Monde", ki pripada neodvisni struji. List v svoji številki dne 26. decembra piše takole:

"Kdor je ohčutil, da je papežev božični govor bolj pesimističen, kakor pa so bili govori, ki so jih imeli drugi državniki, ta mora tudi pomisliti, da politika ni stvar Cerkve, še manj pa stvar krščanskega čustvovanja.

Macchiavellijevi privrženci bodo skomigali z rameni, ko papež Pij XII. obžaluje, da je atlantska karta pozabljena. Rekli bodo, da so po prvi vojski tudi oznanjali podobna načela, ki pa so potem za nje le malo brigali. Pač so jih skušali uveljaviti v mirovnih pogodbah. Zdaj pa so ta načela tako brezskrbno vrgli čez krov, da je to podobno brezbržnosti vseh narodov. Bolj kakor pa ravnanje državnikov bi morali obžalovati slabotne ugovore poneumnjenega javnega mnenja, ki je demoralizirano po dveh velikih vojskah in po različnih političnih naukih, katerim od "ničle do neskončnosti" manjka vsakršna morala.

Papeški vladar se more le težko odločiti za mir, ki je zgrajen na ravnotežju sil in na vplivnostnih področjih. Vkljub poraženi atlantski karti opominja vodnike velikih narodov, naj ustvarijo pravičen in končni mir, naj uresničijo jasnovidno modrost in odkrito požrtvovalnost v korist skupnim interesom vse človeške družine. Celo natančno nasveto jim je dal, ki kažejo, da je pozorno sledil dogodke zadnjih let in opazoval napake prejšnjih pogodb. Pravi, da bi bili pri instrumentih za dosogo mira morali postaviti jasen postopek, ki bo omogočil, da bi se pogodba tako spreminjalo, da bi bilo zadoščeno pameti in pravičnosti, ko bi sprememba bile potrebna.

Svetomu Očetu ni ostal prikrit prevrat vojnih in političnih odnosov. Opaža, da je atomska bomba vprašanja razorožitve potisnila na nov tir, ter se sprašuje, ali ne bi atomska bomba vkljub vsemu ne mogla postati instrument miru, ko je tako povečala grozo pred novo vojsko. Zakaj neki naj bi strah ne uresničil tega, česar doslej niti človekoljubje niti ljubezen do bližnjega nista zmogla.

Če ima sveti Oče take upe, so bomo čudili, ker jih ni črpal iz razvoja zadnjih tednov. Ne da se namreč tajiti, da je mednarodna napetost zdaj popustila. Napredek je bil dosežen v New Yorku, drugega pričakujejo v Moskvi. Toh papež ne omenja. Omenja pa prizadevanj, ki so jih državniki storili preteklo leto.

Kot vrhovni poglavar krščanskega sveta najprej odsvetujejo vse protirde ukrepe zoper premaganerode. Omenja pošast lakote in prosi vse, ki morejo, naj pomagajo milijonom otrok in mladih ljudi, ki jim grozi beda. Pozivlje narode, naj pozabijo čustva takrovanja in maščevanja, naj bodo drug do drugega strpni, naj se spomnijo evangelijskih nauk, da bi znova mogla vstati krščanska skupnost. Kot vrhovni cerkveni poglavar nastopa zoper protiverske struje, graja tiste, ki nasproti tem protiverskim strujam stojijo pebešenih glav in tresočih se kolena. Kože vedno enako si taktiko Cerkvenih sovražnikov in napoveduje, da bodo jalova vsa prizadevanja, da bi Cerkov zadržali.

Ali ne najdete na tem in na drugih mestih vkljub vsemu nastopa na politično polje? Gotovo! Cerkev ima obrnjen svoj pogled na ta svet in na onostranski svet. In ko spominja ljudi na Kristusov nauk, stopa na Njegovo mesto in mora upoštevati tudi človeške interese. Prav zato morajo tudi neverni poznati vprašanje sedanjih ure in vedeti, ali se krščanska misel da uskladiti z narodno in mednarodno politiko."

ČEŠKO GOSPODARSTVO PREOSNOVANO

Dunajska "Presse" prinaša iz Prage to le poročilo:

"Popotnik, ki danes pride v Prago in na Vavčarjem trgu občuduje vsega mogočega blaga polne izložbe, bi si skoraj upal misliti, da je vojska mimo te dežele skoro brez sledu šla. Res je češkoslovaška manj trpela kakor Poljska, Ogrska in druge dežele, njena mesta in industrija je bila po letalskih napadih manj poškodovana, vendarle pa se vojni pretres dovolj čuti v gospodarskem, socialnem in političnem življenju. Vse industrijsko izdelovanje bo treba temeljito preosnovati in prilagoditi.

Najprej je češkoslovaška vlada po majski revoluciji leta 1945 nacionalizirala večji del industrije. Podružabljene je več ko 60% vse produkcije. Del industrije svoje delo v več ali manj skrčenem obsegu nadaljuje, druga industrija zlasti v Sudetih, kjer je veliko pomanjkanje delavcev, bo preseljena na Slovaško. Nekaj podjetij je docela ustavljenih. Čenijo, da češka industrija danes doseže 70 - 80% uspeha iz leta 1937. Tekstilna, steklarska in keramična industrija dosežejo komaj 60% uspeha iz leta 1937. Črnega premoga nakopljejo toliko kakor pred vojsko, rjavega pa celo precej več.

Med tem je nacionaliziranje bilo končano in zdaj mora vsa industrija biti postavljena na novo podlago. To je namen dveletke, ki je bila sprejeta od parlamenta. Namen tega načrta je zvišati produkcijo in s tem življenjsko raven na 110% predvojnega stanja. Z ozirom na današnje stanje bo zvišanje znašalo 40 do 50%, kar gotovo ni preveč in je dosegljivo.

Tudi financiranje tega načrta kaže zmernost in smisel za stvarnost, kar je Čehom že od nekdaj lastno. Narodni dohodek je leta 1946 znašal 150 milijard, leta 1947 je preračunan na 160 leta 1948 na 180 milijard. Stroški za investicije pa bodo znašali kakih 20%, kar bo prebivalstvo brez posebnih žrtev preneslo. Da se pa ne preobteži kredit in ne ogrozi valuta, se bo potrebni uvoz plačeval ne iz rezerv, marveč s skladnim izvozom.

Hujše bodo žrtve, ko bo treba na nova področja postaviti ljudi, ki jih prej tam ni bilo. Nekako 600.000 ljudi, to se pravi več kakor pa 5% vsega prebivalstva, bo treba napotiti v industrijo, stavbinsko obrt in kmetijstvo. V industrijo pošljejo 270.000 ljudi, v stavbarstvo 90.000, v kmetijstvo pa 230.000. Zlasti ženske, ki so doslej bile zaposlene v državnih službah, bodo postavljene na ta nova mesta.

KDOR KAJ VE o B a l k o v e c Francu, doma iz Bele Krajine, naj proti nagradi sporoči godni Nadi Clemente v baraki 44. Zanj proizvaja njegova svakinja v Ameriki.

PRODAM ogródje za moško kolo. Baraka 1/28 a.

PRODAM čevlje gojzerje štev. 40., bar. 1/42, levo.